

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 3, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:70](#) 23-01-2024

Heeft er ten onrechte geen openbare behandeling van het klaagschrift plaatsgevonden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:42](#) 23-01-2024

Kon het hof de duur van gijzeling op 618 dagen bepalen, nu de totale duur van de gijzeling van beide ontnemingsuitspraken samen 1698 dagen bedraagt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:67](#) 23-01-2024

Heeft de verdachte de 'werkelijke aard' en de 'vervreemding' van het geld en de rechthebbende op dat geld 'verhuld'?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:47](#) 23-01-2024

Heeft de verdachte de 'herkomst' van het geldbedrag en de rechthebbende op dat bedrag 'verhuld'?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:46](#) 23-01-2024

Redelijkerwijs vermoeden van afkomst uit misdrijf.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:75](#) 23-01-2024

Rechtbank Midden-Nederland relatief bevoegd?

RECHTSPRAAK

Rechtbank Midden-Nederland relatief bevoegd?

Rechtbank Midden-Nederland relatief bevoegd?

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie medeplegen van moord, eendaadse samenloop van telkens medeplegen van opzettelijk brand stichten, terwijl daarvan gemeen gevaar voor goederen te duchten is en opzettelijk en wederrechtelijk enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, beschadigen en medeplegen van opzetheling is bewezen verklaard, over de verwerping door het hof van het verweer over de bevoegdheid van en de vervolging voor de rechtbank Midden-Nederland. Het hof heeft het verweer waarop de klacht doelt, na het aanhalen van artikel 6 lid 1 en 2 Sv, als volgt verworpen.

De vraag of de rechtbank relatief bevoegd is, dient te worden beoordeeld naar het tijdstip van de aanvang van het rechtsgeding, dat wil zeggen naar het moment waarop de dagvaarding het parket van de officier van justitie verlaat. Dat tijdstip is – anders dan de raadsman stelt – ook bepalend voor de vraag of sprake is van ‘gelijktijdige vervolging bij onderscheidene bevoegde rechtbanken’.

Vast staat dat de verdachte en de medeverdachte zijn gedagvaard en vervolgd voor de rechtbank Midden-Nederland en dat verdachte [1] is gedagvaard en vervolgd voor de rechtbank Amsterdam als deelnemer aan hetzelfde strafbare feit, namelijk de moord op het slachtoffer op 15 december 2015. De verdachte is gedagvaard op 25 april 2018 om te verschijnen op een zitting bij de rechtbank Midden-Nederland op 25 mei 2018. De medeverdachte is op dezelfde dag gedagvaard voor dezelfde zitting. De berechting in eerste aanleg in die zaak (Marsman I) is vervolgens geëindigd met een vonnis van die rechtbank op 12 april 2019. De medeverdachte [1] is op 18 december 2018 gedagvaard om te verschijnen op een zitting bij de rechtbank Amsterdam op 29 januari 2019.

De berechting in zijn zaak (Marsman II) is in eerste aanleg geëindigd met een vonnis van de rechtbank Amsterdam van 18 juli 2019. Hieruit volgt dat de zaak tegen de verdachte (en de medeverdachte) door het openbaar ministerie is aangebracht bij de rechtbank Midden-

Nederland vóórdat de zaak tegen de medeverdachte [1] door het openbaar ministerie is aangebracht bij de rechtbank Amsterdam, terwijl ten tijde van het aanbrengen van die laatste zaak de berechting van de eerste zaak nog niet tot een einde was gekomen. Dit betekent dat het openbaar ministerie – wat er ook zij van het antwoord op de vraag of het openbaar ministerie de zaak tegen [1] op grond van artikel 6 lid 2 Sv had moeten aanbrengen bij de rechtbank Midden-Nederland – in de zaak van de verdachte vrijstond de zaak bij de rechtbank Midden-Nederland aan te brengen.

De Hoge Raad haalt artikel 6 Sv aan en overweegt dat de klacht, kort gezegd, inhoudt dat de zaak van de verdachte in strijd met artikel 6 lid 2 Sv is aangebracht bij de rechtbank Midden-Nederland, omdat de rechtbank Midden-Nederland niet bevoegd was om de zaak tegen de verdachte te behandelen, en daarnaast dat het openbaar ministerie de zaken van de verdachte en zijn medeverdachten niet bij dezelfde (bevoegde) rechtbank heeft aangebracht, zodat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk is in de vervolging.

Volgens het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg van 26 en 29 maart 2019 is de zaak daar behandeld in aanwezigheid van de verdachte en zijn raadsman en is toen – evenmin als op een van de eerdere terechtzittingen – door of namens de verdachte geen verweer gevoerd over de relatieve bevoegdheid van de rechtbank. Gelet daarop kon de verdediging niet voor het eerst in hoger beroep met succes een verweer over die bevoegdheid voeren (vgl. ECLI:NL:HR:2012:BU6094, r.o. 2.5 en ECLI:NL:HR:2013:1360, r.o. 2.3). Hierop stuit de klacht, voor zover dat klaagt over de verwerping door het hof van het gevoerde verweer over de bevoegdheid van de rechtbank Midden-Nederland, af.

De Hoge Raad overweegt dat waar het om de klacht over de verwerping van het verweer voor zover dat ziet op de ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging gaat, het volgende van belang is. Artikel 6 lid 2 Sv strekt ertoe dat zaken tegen medeverdachten door dezelfde rechter worden behandeld. Dat houdt in dat als een situatie ontstaat die in strijd is met die bepaling, de rechter voor wie de medeverdachte terechtstaat van wie de vervolging later is aangevangen, zich onbevoegd moet verklaren. Daarna is het aan de officier van justitie om de zaak tegen die medeverdachte alsnog aan te brengen bij het op grond van artikel 6 lid 2 Sv bevoegde gerecht. (Vgl. ECLI:NL:HR:1999:ZD1575, r.o. 3.3.8.) Als een verweer erop neerkomt dat de vervolging van een verdachte en zijn medeverdachte in strijd met artikel 6 lid 2 Sv plaatsvindt omdat de zaak tegen een of meer van hen bij een niet-bevoegde rechtbank is aangebracht, dan moet dit verweer worden gevoerd bij de rechtbank en kan dat verweer niet eerst in hoger beroep met succes worden gevoerd.

De Hoge Raad oordeelt dat de klacht over de verwerping van het verweer voor zover dat ziet op de ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging daarop afstuit. De Hoge

Raad overweegt dat het volgende nog opmerking verdient.

De klacht berust op de opvatting dat een vervolging is ‘aangevangen’ als bedoeld in artikel 6 lid 2 tweede volzin Sv zodra het openbaar ministerie de strafrechter in de betreffende zaak heeft betrokken, ook als dit heeft bestaan uit het richten van een vordering tot de rechter-commissaris tot het verrichten van onderzoekshandelingen als bedoeld in artikel 181 Sv. Met artikel 6 lid 2 Sv wordt bewerkstelligd dat de zaken tegen medeverdachten door dezelfde rechter worden behandeld (vgl. ECLI:NL:HR:1999:ZD1575, r.o. 3.3.8). Daarom is in de situatie als bedoeld in de tweede volzin van artikel 6 lid 2 Sv uitsluitend de rechter bevoegd bij wie de vervolging tegen een van de mededaders het eerst is aangevangen.

Onder de mededader tegen wie de vervolging het eerst is aangevangen, moet in de context van artikel 6 lid 2 Sv worden verstaan de mededader tegen wie het eerst een dagvaarding is uitgebracht om op de terechtzitting in eerste aanleg te verschijnen. De opvatting waarop de klacht berust, is dus onjuist.

J.H.J. Verbaan, januari 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:75

Zaaknummer: 22/04537

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Advocaten: Y. Moszkowicz

Wetsartikelen: 6 Sv

RECHTSPRAAK

Redelijkerwijs vermoeden van afkomst uit misdrijf.

Redelijkerwijs vermoeden van afkomst uit misdrijf.

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie diefstal met braak en schuldheiling is bewezen verklaard, dat de afwijzing door van het hof van het door de verdediging gedane (voorwaardelijke) verzoek tot het horen van betrokkene als getuige over het in de zaak met parketnummer 08-760063-19 ontoereikend is gemotiveerd, althans dat het gebruik van de door deze getuige eerder afgelegde verklaring voor het bewijs, niet verenigbaar is met het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en dat de bewezenverklaring van de in de zaak met parketnummer 08-760063-19 ten laste gelegde schuldheiling niet toereikend gemotiveerd is, voor zover deze inhoudt dat de verdachte 'redelijkerwijs heeft moeten vermoeden' dat twee gouden munten afkomstig waren van enig misdrijf.

Ten aanzien van eerstgenoemde klacht heeft het hof een nadere bewijsoverweging opgenomen over het ten laste gelegde en heeft het (voorwaardelijke) verzoek tot het horen van betrokkene als getuige als volgt afgewezen:

De raadsman heeft ter terechtzitting van het hof gesteld dat verdachte dient te worden vrijgesproken van dit ten laste gelegde feit. Ten aanzien van het ten laste gelegde heeft de raadsman aangevoerd dat direct bewijs voor de inbraak ontbreekt. Het door getuige opgegeven signalement correspondeert niet (voldoende) met de persoon van verdachte. Tevens kan het DNA-spoor dat werd aangetroffen op het stuur van de auto niet gezien worden als een daderspoor. Ten aanzien van de subsidiair ten laste gelegde heiling heeft de raadsman aangevoerd dat niet kan worden vastgesteld dat verdachte wist dan wel redelijkerwijs moest vermoeden dat het voertuig uit misdrijf afkomstig was.

Het hof is van oordeel dat het door verdachte gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het ten laste gelegde wordt weerlegd door de gebezigde bewijsmiddelen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te

twijfelen. Het hof overweegt hierbij in het bijzonder dat aangeefster verklaard heeft dat er tussen donderdag 11 april 2019 23.15 uur en vrijdag 12 april 2019 07.30 uur is ingebroken in haar woning door een raam open te breken. Daarbij zijn onder andere haar grijze Citroen DS3 met autosleutel en een zwarte elektrische fiets van het merk Koga weggenomen. Op de camerabeelden van de bewoonster van de buurt is te zien dat een auto, hoogstwaarschijnlijk de gestolen auto van de buurvrouw, om 4.34 uur langs haar woning rijdt.

Getuige heeft verklaard dat zij op 12 april 2019 omstreeks 06.00 uur wakker werd van het geluid van een auto die voor haar slaapkamer parkeerde. Toen betrokkene uit het raam keek zag ze op de parkeerplaats een grijze personenauto geparkeerd staan. Er stond niemand bij of naast de auto. Wel zag ze dat de alarmlichten van de auto diverse keren knipperden, alsof iemand de auto op slot deed met een afstandsbediening. Vervolgens is zij weer naar bed gegaan. Omstreeks 07.30 uur hoorde getuige dat het portier van de geparkeerde auto werd geopend. Zij zag dat er nu naast de grijze personenauto een man aan de bestuurderskant stond met daarnaast een zwarte fiets op de kop. Vervolgens heeft getuige een omschrijving gegeven van de man die zij bij de auto zag staan. Naar het oordeel van het hof past verdachte in deze omschrijving.

Uit een proces-verbaal van bevindingen van verbalisant, dat zich in het dossier bevindt, blijkt dat de kameraad van verdachte [3], bij wie verdachte geregeld verblijft op 300 meter van het adres van aangeefster woont. Vervolgens is uit forensisch DNA-onderzoek gebleken dat er met het DNA-profiel van verdachte matchend DNA-materiaal zat op het stuur van de auto. Verdachte heeft geen verklaring kunnen geven voor het feit dat met zijn DNA-profiel matchend DNA-materiaal op het stuur van de gestolen auto is aangetroffen. Het hof acht met name het feit dat er kort na de inbraak met het DNA-profiel van verdachte matchend DNA-materiaal is aangetroffen op het stuur van de bij de inbraak weggenomen auto redengevend voor het bewijs. Verdachte heeft geen redelijke die redengevendheid ontzenuwende verklaring gegeven. Bij het ontbreken van een dergelijke verklaring gaat het hof ervan uit dat het met het DNA-profiel van verdachte matchende DNA-materiaal op het stuur van de betreffende auto terecht is gekomen, toen verdachte die auto bestuurde. Dat gegeven in combinatie met het relatief korte tijdsverloop tussen het tijdstip van de diefstal en de waarnemingen van de getuige, maken dat het hof wettig en overtuigend bewezen acht dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde. Daar komt bij dat verdachte past in het door getuige omschreven signalement van de man die met de fiets naast de weggenomen auto stond.

De Hoge Raad oordeelt dat de afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van betrokkene als getuige, waaraan door de verdediging onder meer ten grondslag is gelegd dat de eerder afgelegde verklaring van die getuige een belastende strekking heeft, niet zonder

meer begrijpelijk is. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat de rechtbank en het hof de bewezenverklaring hebben aangenomen mede op grond van die door de verdachte betwiste verklaring van betrokkene zonder dat de verdediging deze getuige heeft kunnen ondervragen, terwijl het hof niet ervan blijk heeft gegeven te hebben nagegaan of de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces (vgl. ECLI:NL:HR:2021:576). De enkele overweging van het hof dat de bewezenverklaring niet in overwegende mate steunt op de verklaring van betrokkene, volstaat daarvoor immers niet.

Ten aanzien van laatstgenoemde klacht heeft het hof verder overwogen dat aangever [4] op 29 oktober 2019 aangifte heeft gedaan van woninginbraak. In zijn aangifte heeft hij onder meer verklaard dat hij, toen hij thuiskwam om 20.00 uur een inbreker op heterdaad betrapte. Uit de slaapkamer zijn meerdere goederen meegenomen, waaronder twee gouden tientjes. Op 5 november 2019 heeft verbalisant [2] contact gezocht met de aangever en hem gevraagd naar een meer specifieke omschrijving van de sieraden. Aangever gaf aan dat er twee gouden tientjes zijn weggenomen waarvan één met het jaartal 1912. Daarnaast gaf hij aan dat hij dacht dat het andere gouden tientje uit 1925 kwam. Bij de raadsheer-commissaris heeft aangever [4] verklaard dat hij wel heeft geweten uit welk jaartal het geld kwam, maar dat hij het nu niet meer weet. Ook heeft hij verklaard dat hij de laatste tijd een beetje vaag is.

Het hof is van oordeel dat het feit dat aangever ruim een jaar na de inbraak niet meer weet uit welk jaartal het weggenomen geld kwam niet maakt dat zijn verklaring tegenover verbalisant [2] enkele dagen na de inbraak onjuist is geweest. Daarnaast blijkt uit het dossier dat verdachte op de dag van de inbraak op internet heeft gezocht naar '10 gulden goud 1925' en '10 gulden goud 1912'. Gelet hierop is het hof van oordeel dat met voldoende mate van zekerheid vastgesteld kan worden dat het geld dat door verdachte is ingeleverd bij de juwelier het geld betrof dat uit de woning is weggenomen.

Verdachte heeft verklaard dat hij de door hem bij de juwelier ingeleverde gouden tientjes heeft gekregen van een vriend die hem vroeg de tientjes in te leveren. Verdachte heeft toen in het geheel niet doorgevraagd. Daarmee heeft verdachte – naar het oordeel van het hof – niet voldaan aan zijn onderzoeksplicht. Dat verdachte de betreffende persoon naar eigen zeggen vertrouwde doet daaraan niet af. Het verweer van de verdediging strekkende tot vrijspraak van het subsidiair ten laste gelegde wordt hiermee verworpen.

De Hoge Raad overweegt dat als het om feiten of omstandigheden gaat die door de rechter redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, de rechter die zich – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – op bepaalde gegevens die niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld beroept, met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging a. die feiten of omstandigheden moet aanduiden, en b. het wettige bewijsmiddel moet aangeven waaraan die

feiten of omstandigheden zijn ontleend (vgl. ECLI:NL:HR:2003:AF7985).

De Hoge Raad oordeelt dat het hof voor zijn oordeel dat de verdachte niet heeft voldaan aan zijn onderzoeksplicht redengevend heeft gevonden dat de verdachte de door hem bij de juwelier ingeleverde gouden tientjes had gekregen van een vriend die hem vroeg de tientjes in te leveren en dat hij toen in het geheel niet heeft doorgevraagd. Het hof verwijst hier naar gegevens die niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld, terwijl het hof in zijn overweging ook niet met voldoende mate van nauwkeurigheid het wettige bewijsmiddel heeft aangegeven waaraan het die feiten en omstandigheden heeft ontleend. De Hoge Raad oordeelt dat de bewezenverklaring daarom niet toereikend gemotiveerd is.

J.H.J Verbaan, januari 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:46

Zaaknummer: 22/01345

Rechters: M.J. Borgers, T.B. Trotman en F. Posthumus

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte de ‘herkomst’ van het geldbedrag en de rechthebbende op dat bedrag ‘verhuld’?

Heeft de verdachte de ‘herkomst’ van het geldbedrag en de rechthebbende op dat bedrag ‘verhuld’?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring niet toereikend is gemotiveerd, omdat uit de bewijsvoering niet kan worden afgeleid dat de verdachte de ‘herkomst’ van het geld en de rechthebbende op het geld heeft ‘verhuld’.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 42obis lid 1 aanhef en onder a Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrippen ‘verbergen’ en ‘verhullen’ zijn gebruikt in de betekenis die deze begrippen hebben in die bepaling.

De bestanddelen ‘verbergen’ en ‘verhullen’ als bedoeld in artikel 42obis lid 1 aanhef en onder a Sr, hebben betrekking op gedragingen die erop zijn gericht het zicht te bemoeilijken op – onder meer – de herkomst van een voorwerp en wie de rechthebbende op een voorwerp is. Die gedragingen moeten tevens geschikt zijn om dat doel te bereiken. (Vgl. HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:236.)

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte ‘met het overleggen van de stukken’ – waarmee het hof het oog heeft op de stukken die de verdachte naar aanleiding van de witwasbrief heeft doen overleggen en waarover door de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep een verklaring is afgelegd die door het hof is aangemerkt als een ‘achteraf geconstrueerd samenstel van verzinsels’ – heeft geprobeerd de werkelijke herkomst van het geld en kennelijk ook de rechthebbende daarop te verhullen. Dat oordeel is ontoereikend gemotiveerd. Het hof heeft immers bewezen verklaard dat het verhullen van de herkomst van het geld en van de rechthebbende daarop heeft plaatsgevonden ‘op 28 augustus 2020’, terwijl het overleggen van de stukken en het afleggen van een verklaring daarover na die datum hebben plaatsgevonden. Ook voor het overige kan uit de bewijsvoering niet volgen dat van ‘verhullen’ van de ‘herkomst’ van het geld en van de rechthebbende daarop sprake is geweest. De enkele omstandigheid dat het geldbedrag op de door het hof vastgestelde wijze – in een auto op een

bestuurdersstoel in drie samengebonden stapels met bankbiljetten van tien en twintig euro – op 28 augustus 2020 is aangetroffen, is daarvoor niet voldoende, terwijl de door de verdachte direct daarna gegeven verklaring dat hij het geld van een vriend had gekregen om daarvan een auto te kopen, waarbij die verklaring door het hof kennelijk als ongeloofwaardig is beschouwd, gelet op de inhoud en de onderbouwing daarvan, niet van zodanige aard was dat deze geschikt was om het zicht op de ‘herkomst’ van het geldbedrag en de rechthebbende daarop te ‘verhullen’.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:47

Zaaknummer: 22/00004

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 42obis

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte de ‘werkelijke aard’ en de ‘vervreemding’ van het geld en de rechthebbende op dat geld ‘verhuld’?

Heeft de verdachte de ‘werkelijke aard’ en de ‘vervreemding’ van het geld en de rechthebbende op dat geld ‘verhuld’?

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring voor zover deze inhoudt dat de verdachte de werkelijke aard en de vervreemding van het geld heeft verhuld en heeft verhuld wie de rechthebbende op het geld was.

De bestanddelen ‘verbergen’ en ‘verhullen’ als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr hebben betrekking op gedragingen die erop zijn gericht het zicht te bemoeilijken op – onder meer – de werkelijke aard en de vervreemding van een voorwerp en wie de rechthebbende op een voorwerp is. Die gedragingen moeten tevens geschikt zijn om dat doel te bereiken. (Vgl. HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:236.)

Het hof heeft bewezen verklaard dat de verdachte door haar handelen de werkelijke aard en de vervreemding heeft verhuld en heeft verhuld wie de rechthebbende op het van misdrijf afkomstige geld was. Het hof heeft daartoe vastgesteld dat de verdachte, tegen een toegezegde betaling van 10% van de opbrengst, op verzoek van iemand die een rekeningnummer nodig had om geld door te sluisen, een bankrekening heeft geopend, dat zij de daarbij behorende bankpas thuis heeft ontvangen, dat twee jongens die bankpas bij haar zijn komen ophalen en dat haar is verteld dat er geld zou worden overgeschreven op de bankrekening en dat de twee jongens dat geld zouden opnemen door met haar bankpas te pinnen.

In deze vaststellingen van het hof ligt besloten dat, gelet op wat aan de verdachte was verteld, de gedragingen van de verdachte – het op haar naam openen van de bankrekening en het uit handen geven van de aan die bankrekening gekoppelde bankpas – erop gericht waren het mogelijk te maken dat de door de in de bewezenverklaring genoemde personen ([slachtoffer 1], [slachtoffer 2] en [slachtoffer 3]) overgeboekte en op de bankrekening gestorte bedragen door de jongens van de rekening konden worden gehaald, waarmee deze jongens contante,

niet naar de genoemde personen herleidbare geldbedragen in handen konden krijgen, en waarmee tevens uit beeld zou blijven wie uiteindelijk over de door genoemde personen overgemaakte geldbedragen zou komen te beschikken. Het hof heeft kennelijk op grond hiervan geoordeeld dat de gedragingen van de verdachte erop waren gericht, en tevens daartoe geschikt waren, het zicht te bemoeilijken op de werkelijke aard en de vervreemding – in de zin van het aan een ander of anderen geven – van de door de in de bewezenverklaring genoemde personen overgemaakte geldbedragen en op wie de rechthebbende van die geldbedragen is. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is – mede in aanmerking genomen dat door of namens de verdachte in hoger beroep geen verweer is gevoerd ten aanzien van de in cassatie bestreden onderdelen van de bewezenverklaring – toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:67

Zaaknummer: 21/04885

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Advocaten: R.J. Baumgardt en S. van den Akker

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Kon het hof de duur van gijzeling op 618 dagen bepalen, nu de totale duur van de gijzeling van beide ontnemingsuitspraken samen 1698 dagen bedraagt?

Kon het hof de duur van gijzeling op 618 dagen bepalen, nu de totale duur van de gijzeling van beide ontnemingsuitspraken samen 1698 dagen bedraagt?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de totale duur van de gijzeling die ten hoogste kan worden gevorderd in deze ontnemingszaak en in een andere ontnemingszaak, die allebei voortvloeien uit één strafzaak tegen de betrokkene, ten onrechte heeft bepaald op meer dan 1080 dagen.

Voor de beoordeling van het cassatiemiddel zijn de volgende bepalingen van belang.

- Artikel 36e leden 1 tot en met 3 en 11 Sr:

‘1. Op vordering van het openbaar ministerie kan bij een afzonderlijke rechterlijke beslissing aan degene die is veroordeeld wegens een strafbaar feit de verplichting worden opgelegd tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

2. De verplichting kan worden opgelegd aan de in het eerste lid bedoelde persoon die voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het daar bedoelde feit of andere strafbare feiten, waaromtrent voldoende aanwijzingen bestaan dat zij door de veroordeelde zijn begaan.

3. Op vordering van het openbaar ministerie kan bij een afzonderlijke rechterlijke beslissing aan degene die is veroordeeld wegens een misdrijf dat naar de wettelijke omschrijving wordt bedreigd met een geldboete van de vijfde categorie, de verplichting worden opgelegd tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, indien aannemelijk is dat of dat misdrijf of andere strafbare feiten op enigerlei wijze ertoe hebben geleid dat de veroordeelde wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. In dat geval kan ook worden vermoed dat:

a. uitgaven die de veroordeelde heeft gedaan in een periode van zes jaren voorafgaand aan het plegen van dat misdrijf, wederrechtelijk verkregen voordeel belichamen, tenzij aannemelijk is dat deze uitgaven zijn gedaan uit een legale bron van inkomsten, of;

b. voorwerpen die in een periode van zes jaren voorafgaand aan het plegen van dat misdrijf aan de veroordeelde zijn gaan toebehoren voordeel belichamen als bedoeld in het eerste lid, tenzij aannemelijk is dat aan de verkrijging van die voorwerpen een legale bron van herkomst ten grondslag ligt.

(...)

11. De rechter bepaalt bij de oplegging van de maatregel de duur van de gijzeling die met toepassing van artikel 6:6:25 van het Wetboek van Strafvordering ten hoogste kan worden gevorderd. Bij het bepalen van de duur wordt voor elke volle € 25 van het opgelegde bedrag niet meer dan één dag gerekend. De duur belooft ten hoogste drie jaar.'

- Artikel 259 Sv:

'Strafbare feiten welke op dezelfde terechtzitting worden aangebracht en waartussen verband bestaat of welke door denzelfden persoon zijn begaan, worden gevoegd aan de kennisneming van de rechtbank onderworpen, indien dit in het belang van het onderzoek is.'

- Artikel 285 leden 1 en 2 Sv:

'1. Worden strafbare feiten waarvan de voeging had behoren te geschieden, op dezelfde terechtzitting afzonderlijk aangebracht, dan beveelt de rechtbank dat de voeging alsnog zal plaats vinden.

2. Indien strafbare feiten waartussen verband bestaat of welke door dezelfde persoon zijn begaan op verschillende terechtzittingen zijn aangebracht, maar de behandeling op dezelfde terechtzitting wordt hervat of aangevangen, beveelt de rechtbank eveneens de voeging, indien dit in het belang van het onderzoek is.'

- Artikel 415 lid 1 Sv:

'Behoudens de volgende artikelen van deze titel, zijn de artikelen 268 tot en met 314, 315 tot en met 353 en 356 tot en met 366a op het rechtsgeding voor het gerechtshof van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in afwijking van het tweede lid van artikel 365a aanvulling ook plaats vindt indien het cassatieberoep meer dan drie maanden na de dag van de uitspraak is ingesteld of sprake is van een hoger beroep als bedoeld in artikel 410a, eerste lid.'

- Artikel 511d lid 1 Sv:

‘Op de behandeling van een vordering van de officier van justitie zijn de bepalingen van de eerste afdeling van Titel VI van het tweede Boek van overeenkomstige toepassing. De behandeling van de vordering ter terechtzitting kan worden voorafgegaan door een schriftelijke voorbereiding op de wijze als door de rechtbank te bepalen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de schriftelijke voorbereiding.’

- Artikel 511g leden 1 en 2 Sv:

‘1. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld.

2. Titel II van het derde Boek is van overeenkomstige toepassing (...).’

- Artikel 6:6:25 leden 1 en 4 Sv:

‘1. Het openbaar ministerie kan een vordering instellen om te worden gemachtigd het dwangmiddel gijzeling jegens de veroordeelde toe te passen indien volledig verhaal overeenkomstig de artikelen 6:4:4, 6:4:5 en 6:4:6 niet mogelijk blijkt bij:

(...)

b. een verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

(...)

4. De rechter bepaalt de duur van de gijzeling, die ten minste één dag belooft. (...) Bij een vordering bedoeld in het eerste lid, onder b, is de duur ten hoogste hetgeen door de rechter is bepaald bij het opleggen van de maatregel. Voor elke volle € 25 van het bedrag waarvoor verhaal is gezocht, wordt niet meer dan één dag opgelegd.’

De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet van 10 december 1992, *Stb.* 1993, 11 houdt in dat de ontnemingsprocedure niet een op zichzelf staande procedure vormt, maar slechts kan worden ingesteld als een voortzetting (‘sequeel’) van een strafvervolging (*Kamerstukken II* 1989/90, 21504, nr. 3, p. 38). Als een strafzaak waarin de ten laste gelegde feiten gevoegd aan de kennisneming van de rechter zijn onderworpen de aanleiding vormt voor een ontnemingsvordering, ligt het, gelet op de hierboven genoemde bepalingen – in onderlinge samenhang bezien – daarom in de rede dat de betreffende feiten ook in één ontnemingszaak aan de orde worden gesteld. Als de rechter op grond van artikel 36e lid 11 Sr bij de oplegging van de ontnemingsmaatregel de duur van de gijzeling bepaalt die ten hoogste kan worden gevorderd, belooft die duur ook in zo’n geval ten hoogste drie jaren,

waarbij in deze zaak geldt dat onder een jaar 360 dagen moet worden verstaan (vgl. HR 31 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:805). Dit maximum geldt ook als de uit de gevoegde strafzaak voortkomende ontnemingsvorderingen – zoals in deze zaak en in de zaak met nummer 22/00005 P – niet in één ontnemingszaak aan de orde zijn gesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:42

Zaaknummer:

Rechters: V. van de Brink

Advocaten: D.W.H.M. Wolters, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Wetsartikelen: 6:6:25 Sv, 511g Sv, 511d Sv, 415 Sv en 36e Sr

RECHTSPRAAK

Heeft er ten onrechte geen openbare behandeling van het klaagschrift plaatsgevonden?

Heeft er ten onrechte geen openbare behandeling van het klaagschrift plaatsgevonden?

Het cassatiemiddel klaagt in de kern dat geen openbare behandeling van het klaagschrift heeft plaatsgevonden.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in ECLI:NL:PHR:2023:1078:

‘Aangevoerd wordt dat de klager niet is verzocht of de procedure schriftelijk mocht worden afgedaan, dat hij daarmee niet in de gelegenheid is gesteld zijn beklag mondeling toe te lichten, dat hij nooit expliciet heeft afgezien van het geven van een mondelinge toelichting en dat het aanwezigheidsrecht is geschonden.

4.3 In de bestreden beschikking is met betrekking tot de gevolgde procedure het volgende opgenomen:

“Namens voornoemde klager is bezwaar ingediend, gericht tegen het uitblijven van een last tot teruggave met betrekking tot hetgeen onder hem inbeslaggenomen is. Het klaagschrift is niet behandeld in raadkamer in verband met de genomen maatregelen rondom het Coronavirus.”

4.4 Hiervoor is bij de bespreking van de ontvankelijkheid van het beroep al vermeld dat zich in het dossier geen aanwijzing bevindt dat de klager of zijn raadvrouw op enig moment is geïnformeerd over de schriftelijke behandeling van het klaagschrift. Uit het dossier blijkt evenmin dat aan de klager of zijn raadvrouw toestemming is gevraagd voor een schriftelijke afdoening, laat staan dat daar toestemming voor is gegeven.

4.5 Op grond van art. 23 lid 2 Sv moeten het openbaar ministerie, de verdachte en andere procesdeelnemers door de raadkamer worden gehoord, althans hiertoe worden opgeroepen, tenzij anders is voorgeschreven. In art. art. 552a lid 7 Sv is – kort gezegd – bepaald dat klaagschriften tegen beslagen op een openbare raadkamerzitting dienen te worden behandeld.

4.6 Uit de beschikking van de rechtbank volgt dat geen openbare raadkamerzitting heeft plaatsgehad. Mede gelet op het procesverloop in deze zaak – in het bijzonder de omstandigheid dat uit het dossier niet is gebleken dat de raadvrouw of de klager heeft ingestemd met een schriftelijke afdoening en dat daarmee evenmin is gebleken dat de klager afstand heeft gedaan van het recht op een mondelinge behandeling – leidt dit verzuim tot cassatie.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:70

Zaaknummer: 21/04795

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: S.M. Ploegmakers

Wetsartikelen: 23 Sv en 552a